

Forundersøgelse for Nationalpark Smålandsfarvandet

Referat fra informationsmøde d. 17 juni 2025

Kobæk Strandhotel og Konference, Skælskør

Referat – Informationsmøde om Nationalpark Smålandsfarvandet

Dato: 17. juni 2025

Sted: Kobæk Strand Hotel og Konference, Skælskør

Deltagere: Ca. 200 borgere

Arrangør: Naturstyrelsen

Facilitatorer: Urland

1. Velkomst og introduktion

Inden mødet starter er der lagt op til at der kan foregå uformel dialog ved opsatte plancher med information om forundersøgelsen.

Christian (Urland) åbner mødet, byder velkommen og orienterer om aftenens formål: at give information og skabe inddragelse omkring muligheden for at etablere Danmarks sjette nationalpark i området Smålandsfarvandet. Spørgsmålet er om der skal være en nationalpark. Det er et åbent spørgsmål og der er endnu ikke truffet beslutning. Hensigten med mødet er at give information og høre de lokale borgeres input. Christian fortæller i øvrigt at han er fra konsulentvirksomheden Urland, som er tilknyttet som rådgiver på projektet, da en borger spørger ind til dette.

Der opfordres til at man benytter mødet til at stille opklarende spørgsmål undervejs, men at der også er afsat tid i programmet til en bredere debat.

Der er et spørgsmål fra en borger allerede under velkomsten som er en undren over at valget er faldet på området Smålandsfarvandet, når man har en virksomhed ved Stignæs der forurener havet. Christian (Urland) henviser til at vi kommer til den type spørgsmål senere i programmet.

Line og Jane (NST), som leder forundersøgelsen, præsenterer sig selv og deres rolle i Naturstyrelsen Storstrøm som forvalter statens arealer cirka fra motorvejen Køge-Korsør og ned inkl. Sydsjælland, Lolland, Falster og Møn. De har fået til opgave at lave forundersøgelsen for Nationalpark Smålandsfarvandet, som de vil fortælle om i dag. Line (NST) præsenterer sin rolle som projektleder for opgaven, og informerer i øvrigt om at Camille, som desværre ikke kunne være til stede grundet sygdom, også er en del af sekretariatet, og det er de tre der står for forundersøgelsen.

På skærmen vises kontaktoplysninger, hvis man skulle have brug for at henvende sig.

Dagsorden og rammer for mødet

Aftenens program omfatter:

- Information om, hvad en nationalpark er ifølge lovgivningen
- Baggrund og formål med forundersøgelsen
- Hvad processen indebærer
- Oplæg fra en borger i en eksisterende nationalpark (Nationalpark Skjoldungernes Land)
- Mulighed for spørgsmål og debat

Der er plads til opklarende spørgsmål undervejs, mens den brede debat henlægges til den afsluttende del. Line, Jane (NST), den inviterede borger fra en anden nationalpark står også til rådighed efter mødet for yderligere uformel dialog. Enkelte fremmødte der er i styregruppen er også til stede på mødet som man som borger kan henvende sig hos.

Borgerne har også mulighed for at give sin mening til kende via en uddelt 'Din mening folder'. I den kan man bl.a. udtrykke sine eventuelle bekymringer ift. hvad en nationalpark kan medføre, dele sine ønsker og idéer til nation-

alparker og i øvrigt angive i hvor høj eller lav grad man mener at en potentiel nationalpark kan medføre positive muligheder for området.

Forundersøgelsen

Line (NST) indleder mødet med at fortælle at vi allerede har fem eksisterende nationalparker i Danmark: Nationalpark Thy, Vadehavet, Mols Bjerge, Kongernes Nordsjælland og Skjoldungernes Land. Spørgsmålet er så nu om Smålandsfarvandet samt den kyststrækning der omkranser det skal være Danmarks sjette nationalpark.

Forundersøgelsen skal afsøge både til lands og til vands om der er nationale værdier som kan ligge til grund for at det kan blive en nationalpark inden for natur, landskaber, geologi og kulturhistorie. Potentialer og muligheder for det lokale erhvervsliv, turisme og friluftsliv skal også undersøges.

Dertil skal der inddrages en lang række aktører herunder borgere, lodsejere, erhvervslivet, interesseorganisationer, foreninger, lokale foreninger og de fem kommuner som omkranser Smålandsfarvandet: Slagelse, Næstved, Vordingborg, Guldborgsund og Lolland.

2. Hvad er en nationalpark?

Jane (NST) tager ordet for at beskrive hvad en nationalpark er. Nationalparker er til på baggrund af nationalparkloven, hvori der er beskrevet hvad en nationalparks formål er. Ifølge nationalparkloven er en nationalpark et område med særlige natur-, landskabs- og kulturhistoriske kvaliteter.

Det præciseres, at:

- Staten eller naturstyrelsen ikke overtager ejerskab. De kan dog godt indgå som ejer af afgrænsede områder, men det er ikke en præmis.
- Der kan ikke indføres nye restriktioner eller reguleringer via nationalparkstatus med den lovgivning, der er nedfældet i nationalparkloven.
- Alle aktiviteter og indsatser er frivillige for lodsejere og andre aktører
- Der præsenteres en grundig gennemgang af forskellen på nationalparker, naturnationalparker og naturparker

Hvad skal nationalparker arbejde med ifølge loven:

- Formidling og øget tilgængelighed til naturen og kulturhistorien
- Bevaring og styrkelse af natur
- Styrkelse af lokalområder
- Understøttelse af lokale erhverv og turisme

Det understreges at alle aktiviteter i nationalpark skal bygge på frivillighed.

3. Organisering og finansiering

Jane (NST) beskriver hvordan en nationalpark organiseres gennem en fond, der har ansvar for drift og udvikling. Staten yder finansiel støtte til både opstart, drift og konkrete projekter, cirka 9 mio. om året.

Erfaringer fra de øvrige parker viser, at mange områder formår at udnytte midlerne effektivt, bl.a. ved også at søge yderligere midler gennem andre fonde, så de får større muligheder for at lave mange forskellige projekter. Disse projekter kan have meget forskelligt fokus.

Fonden skal udarbejdes en nationalparkplan. Planen bliver lavet på baggrund af input fra borgere og lodsejere i området.

Line (NST) fortæller at der er nedsat en styregruppe på 19 medlemmer som består af en bred repræsentation af organisation, kommuner, lodsejere, byrådsmedlemmer, borgmestre m.fl., listen er på skærmen, så folk kan se de involverede. Nogle af medlemmerne er også til stede ved arrangementet i aften, og folk kan også henvende sig hos dem.

Det er styregruppen der har ansvaret for at gennemføre forundersøgelsen, skal sammenfatte undersøgelsen og udarbejde anbefalinger til om der skal være en nationalpark og hvor afgrænsningen skal gå. Derefter sendes anbefalingerne til de 5 involverede kommuner, som skal godkende inden det sendes til miljøministeren, som sammen med sine forligspartier skal vurdere om man vil etablere en nationalpark.

4. Forundersøgelsesområde

Området for forundersøgelsen omfatter Smålandsfarvandet mellem Sydsjælland, Lolland og Falster inkl. 3 km af kysten som følger kystnærhedszonen, som i forvejen er en zone i Danmark. Det er et areal på omkring 196.000 hektar. Hvis det bliver nationalpark og det bliver dette område, så bliver det Danmarks største.

Det understreges, at:

- Forundersøgelsesområdet ligger fast og kan ikke udvides
- Styregruppen kommer med en anbefaling til afgrænsning, så hvis der skal være en nationalpark, kan styregruppen godt vælge at afgrænsningen skal følge nogle andre principper. Det betyder at afgrænsningen godt kan reduceres, men ikke gøres større.
- Styregruppen sender sine anbefalinger til videre til de 5 involverede byråd, når de har godkendt det, sendes det videre til miljøministeren og forligspartierne som tager den endelige beslutning om vil etablere en nationalpark.

5. Hvad er en forundersøgelse?

Målet er at vurdere, om området lever op til de krav der er i nationalparkloven og om området har de nødvendige kvaliteter og potentialer for at blive en nationalpark. Undersøgelsen foretages inden for fire temaer:

- Natur og geologi
- Landskab og kulturhistorie
- Friluftsliv og formidling
- Erhverv og turisme

Der henvises også til plancherne bagerst i lokalet tæt på indgangen, hvor man kan læse nærmere om temaundersøgelserne.

Fagekspertter står for analyser og hjælper med at undersøge hvad der er karakteristisk og om der er udviklingsmuligheder. De kigger også på om det har national og international værdi.

Samtidig er der fokus på borgerinddragelse og den lokale opbakning til en potentiel nationalpark undersøges. Derfor skal lokalt kendskab og bekymringer inddrages. Det understreges at alle input, holdninger, spørgsmål osv. er vigtige og det hele tages med i forundersøgelsen. Der er flere muligheder for at komme med input

Det sker gennem:

- 2 Informationsmøder
- 4 Temaworkshops (august-oktober, én for hvert tema) hvor også fageksperter vil være til stede.
- Der er lagt en folder ud, 'Din mening-folder' uddelt til alle deltagere på informationsmødet, hvori man kan ytre sine holdninger til en potentiel nationalpark. 153 deltagere har besvaret folderen til dette informationsmøde.

Derudover bliver der afholdt fem åbent telt-arrangementer – et nævnt eksempel er Onsevig Havn, hvor man kan tale med Naturstyrelsen og deltage i aktiviteter. Her kan man også komme med input.

6. Tidsplan

Line (NST) fremlægger den foreløbige tidsplan for forundersøgelsen:

- Forår – sommer 2025: Informationsmøder, borgerinddragelse og faglige undersøgelser
- Sommer – Efterår 2025: Tema-workshops og temaundersøgelser
- Vinter – forår 2026: Samling og analyse af data, udarbejdelse af anbefalinger
- Vinter – forår 2026: Styregruppen færdiggør forundersøgelsesrapport og sender anbefaling videre til de fem kommuner
- Sommer 2026: Kommunal behandling og eventuel fremsendelse til miljøministeren
- Herefter: Ministeren og forligspartier træffer beslutning om, hvorvidt en nationalparkproces skal iværksættes

7. Borgernes input og debat

Efter en opsummering ved Christian Achermann (Urland) følger der en længere og engageret debat med mange forskellige synspunkter og bekymringer.

- Der spørges ind til hvem de fageksperter er som skal foretage undersøgelser.
 - > Lines (NST) svarer at Naturstyrelsen har sendt udbud ud til konsulenter som laver den type arbejde der skal bruges i undersøgelserne. Det er blandt andet konsulenter såsom: WSP, Schønherr og Landscape, men ikke alle konsulenter er fundet endnu
- En borger spørger ind til den reelle indflydelse man kan få, også efter forundersøgelsen.
 - > Jane (NST) svarer at det bestemmer man lidt selv, det handler om hvor spændende man synes det er at være en del af det. Der vil skulle oprettes en fond med en bestyrelse og så skal der lave et nationalparkråd med en række borgere og interesseorganisationer. Hun fortæller også at på programmet i dag, også er et oplæg fra Claes, som er borger i Nationalpark Skjoldungernes Land, som kan fortælle mere om det. Derimod er det hendes indtryk at det betyder meget hvad borgerne vil i området og det også er derfor nationalparkerne er ret forskellige. Spændet er stort og kan være sociale aktiviteter, miljøforbedrende aktiviteter og formidling.
- En borger fokuserer på at de fleste andre nationalparker er landbaseret og at det i dette tilfælde primært er vand. Dertil spørger vedkommende hvorfor der ikke er repræsentanter fra fiskeriet i styregruppen samt blandt fageksperterne.

- > Jane (NST) anerkender observationen af at en stor del af parken vil være vand. Det er sandsynligvis fordi at man gerne vil have variation i nationalparkerne. Mht. repræsentation svarer både Christian (Urland) og Jane (NST) at ønsket om at også erhvervsfiskerne inddrages er noteret. Jane (NST) nævner i øvrigt at de allerede har holdt mange møder med interesseorganisationer og at de er åbne for flere.
- Flere borgere rejser spørgsmål om forurenende virksomheder, særligt IWS. En borger udtrykker stor undren over hvordan 'den mest miljøsvinene virksomhed' kan indgå i en nationalpark. Vedkommende mener at det er et problem der bør løses før der indledes en proces for en nationalpark.
 - > Naturstyrelsen anerkender dette som et rigtigt vigtigt input, men understreger at dette i første omgang er en forundersøgelse og et forundersøgelsesområde. I den forbindelse er det vigtigt at den type input indgår i undersøgelsen.

8. Erfaringer fra Skjoldungernes Land

Programmet fortsætter med en præsentation af erfaringer fra en anden nationalpark, der har til hensigt at introducere til hvad det kan betyde at være borger i en nationalpark. Claes Amundsen, borger i Nationalpark Skjoldungernes Land, fortæller om egne erfaringer:

Undervejs supplerer Christian Achermann (Urland) ved at spørger ind til Claes' oplevelse af processen omkring Nationalpark Skjoldungernes Land og at være borger der.

Claes fortæller at han er stolt af at bo i en nationalpark. Han bor i Lejre og har boet der lige siden man begyndte at tale om en nationalpark. Det gik først for alvor op for dem og de tog for alvor stilling til nationalparken da den åbnede. Det er omkring 10 år siden.

Christian (Urland) spørger Claes ind til hvad hans reaktion var da han første gang hørte om Nationalpark Skjoldungernes Land. Claes svarer at da han først hørte det tænkte han at hans hus ville blive mere værd, men nævner også at der er noget stolthed ved at sige an man bor i en nationalpark synes han. Det ændrer ikke på hvad man kan gøre inden for sådan et område, men alligevel er det et slags ridderkors, et tegn på at der er en herlighedsværdi på det sted hvor man bor. Det er han glad og stolt af.

Christian (Urland) spørger om det hele har været positivt eller om der også har været negative sider af det. Claes fortæller at han ved fra dem der var med i processen at det gav lidt uro. Nogle lodsejere var bekymrede for at det ville medføre et højt besøgstryk. Det blev dog håndteret således at en stor lodsejer blev sat i bestyrelsen. Han ledede alle forhandlinger og snakke med andre lodsejere således at de projekter der blev sat i gang, f.eks. stiforløb, blev lavet sådan at det harmonerede med det som man gerne ville i området. På den måde blev lodsejernes behov respekteret.

Claes fortsætter med beskrive, hvordan nationalparker kan have politisk betydning ift. hvorvidt der skal være f.eks. grusgrave eller opsættes vindmøller i området. Claes eksemplificerer med vindmøller og mener at der ikke må opsættes vindmøller i en nationalpark.

Naturstyrelsen har undersøgt spørgsmålet nærmere. Følgende er gældende:

- En eventuel udpegning af Nationalpark Smålandsfarvandet, vil **ikke** medføre nye restriktioner eller krav til lodsejere i området. Lodsejere er således ikke forpligtede til at ændre anvendelse, drift eller udvikling af deres arealer, hvis området bliver udpeget. Altså vil en eventuel ny nationalpark ikke have indflydelse på, hvorvidt der kan opstilles vindmøller i et givent område inden for den potentielle nationalparks afgrænsning.

- Miljø- og Ligestillingsministeriets departement har oplyst følgende:
"Der er ikke nogen planer om at indføre begrænsninger i en evt. nationalpark i Smålandsfarvandet. Det har ikke været på tale at udarbejde planlægningszoner som en del af bekendtgørelsen, og det er fortsat ikke planen. Det er vigtigt, at en evt. nationalpark i Smålandsfarvandet tager hensyn til det lokale erhvervsliv, hvilket også er blandt nationalparkernes ti formål.

Private lodsejere i en eventuel Nationalpark Smålandsfarvandet vil således ikke opleve nye restriktioner på, hvad de må gøre på deres ejendom.

Alle projekter og aftaler, som indgås i nationalparker, sker på frivillig basis."

- Det er i den forbindelse også centralt, at en Nationalparks bestyrelse ikke har nogen beslutningskompetence over private eller offentlige arealer uden ejerens samtykke. Nationalparkens bestyrelse har heller ikke mulighed for at købe ejendomme eller tinglyse begrænsninger uden ejerens samtykke.
- For de fem eksisterende nationalparker er det forskelligt, hvad der er gældende.

I Nationalpark Kongernes Nordsjælland samt i Nationalpark Vadehavet, er der ingen restriktioner.

I de øvrige tre nationalparker; Nationalpark Skjoldungernes Land, Nationalpark Thy samt i Nationalpark Mols Bjerge, er der lavet en zonerings af områderne, og der er i den forbindelse indført forskellige restriktioner i enkelte af disse såkaldte planlægningszoner. Det gælder for eksempel restriktioner på opførsel af "høje anlæg" i planlægningszone 2 i Nationalpark Thy.

Claes interesserer sig meget for nationalparken idet han er en flittig bruger af parken. Han kommer meget i skovene er lystfisker og er glad for Roskilde Fjord. Han tænkte at det var fedt med en nationalpark, da det nok betød at der ville passet bedre på området. Det er dels rigtigt, men fordi der kommer en national park, betyder det ikke at de lukker Stigsnæsværket eksempelvis siger han. Derimod kan man benytte statens bevilling til nationalparken samt eventuelle andre fondsmidler som bestyrelsen og sekretariatet kan rejse til at lave en lang række projekter. Blandt dem kan være miljøforbedrende initiativer. Han nævner også at der er mange af projekterne i Nationalpark Skjoldungernes Land er formidlingsprojekter, bl.a. andet kanosejlads på fjorden og kunsthytter i skoven.

Claes understreger nationalparken som en løftestang for et område. Det tiltrækker folk, og han nævner at der er flere mindre erhvervsdrivende der har fået øje på det. Det giver noget branding, og tiltrækker turisme.

Christian (Urland) peger igen på hvor positiv Claes er omkring det. Claes har oplevet noget negativt. Han har have ned til en å, hvor der efter etableringen af nationalparken er blevet lagt en sti, så besøgende kan opleve den nærtliggende natur. Det generede ham en smule i starten, fordi han mente at det skræmte en isfugl væk som plejede at være i området. Men han har vænnet sig til det, og synes at det er dejligt at folk gerne vil opleve det sted han bor. Han nævner også at han efterfølgende har meldt sig da der blev søgt efter en til nationalparkrådet. Derigennem har han haft mulighed for at få indflydelse.

Christian (Urland) spørger ind til nogle gode råd til de folk der sidder i salen. Claes opfordrer borgerne til at engagere sig i processen, kommer til møderne og sender inputs ind. Man skal ikke være nervøs for nationalparken, men se det som en mulighed man kan påvirke.

Der følger en række spørgsmål til Claes fra de fremmødte borgere:

- En borger der er kommet helt fra Nationalpark Kongernes Nordsjælland, lægger vægt på at det er vigtigt at borgerne deltager aktivt i processen hvis det skal blive en god nationalpark. Han nævner reglen om at man godt kan sige at man ikke er interesseret og tjekker med Naturstyrelsen.
 - > Jane (NST) forklarer at der har været forskellige processer for at definere afgrænsningen. I Kongernes Nordsjælland spurgte man alle hvorfor den indeholder mange delområder. I Thy havde man en anden tilgang, der var det kommunalbestyrelsen der på baggrund af styregruppens anbefalinger tog en beslutning. Det betyder at der i dag ligger nogen indenfor grænsen som faktisk ikke ønskede at være med. I Smålandsfarvandet er det styregruppen der skal komme med anbefalinger til afgrænsningen, og det er derfor vigtigt at komme med sine input til styregruppen.
 - > Borgeren fra Kongernes Nordsjælland understreger igen hvor vigtigt det er at folk deltager.
- Der forekommer lidt forvirring omkring forskellen på naturparker, naturnationalparker og nationalparker. En borger hæfter sig ved snakken om de mange positive muligheder, og spørger i den forbindelse til sagen med vanrøgt Mols Bjerger.
 - > Jane (NST) forklarer at der i det tilfælde er tale om en naturnationalpark og ikke en nationalpark og fortsætter med at sige at der ikke er noget specifikt fokus på at have helårsgræssende dyr i en nationalpark. Det er to forskellige typer parker.
- En borger fra Agersø udtrykker bekymring overfor de mange udpegninger der i forvejen er i området, såsom natura 2000 og §3 beskyttet natur, samt hvilke restriktioner der nu vil komme oven i, hvis der kommer en nationalpark.
 - > Christian (Urland) svarer og siger at det er noteret, men at vi gemmer den type spørgsmål til at vi har været igennem spørgsmålene til Claes.
- En borger undrer sig over at man har fundet på at kigger på Smålandsfarvandet og benævner det som 'Danmarks største losseplads' med tanke på den store forurening der er i området.
 - > Christian (Urland) anerkender at der er noget omkring afgrænsningen man kan diskutere
- En borger tilslutter sig diskussionen og lægger vægt på at Stignæsværket bør være indenfor afgrænsningen så man får mulighed for at råde bod på problemet.
- Hun følger op med et spørgsmål i relation til det Claes fortalte om at man ikke må opstille vindmøller i en nationalpark, og spørger om man så heller ikke må opstille højvandssikring? Det bekymrer hende da det er en problematik i det her område.
 - > Claes svarer, at han mener at det kun gælder vindmøller
 - ➔ Se beskrivelse på side 7-8 af dette punkt
- En borger stiller spørgsmål ved at Claes ikke har talt om reelt forbedrende miljø tiltag ifm. nationalparken.
 - > Claes nævner at der har været nogle biodiversitetsprojekter, som der meget gang i. Han følger op med at fortælle at det har givet grundlag for diskussioner i nationalparkrådet om hvorvidt der skal laves projekter kun for naturens skyld, eller også for menneskers. Han mener at der nok er andre tiltag der skal tage sig af miljøproblemer, såsom den grønne trepart. Derimod har de fået langt bedre overblik over hvad der er af muligheder i området, selvom det nok ikke fylder meget i den diskussion.
- En borger kommer med en bemærkning hvor han fortæller hvordan de kæmper naturbeskyttelsesmyndigheder om at opføre en større dæmning. Han er kritisk overfor naturbeskyttelsen, de kæmper allerede med forurening, men kan godt se at der kan være en idé i at øge mulighederne for at benytte naturen. Han

udtrykker at hvis nationalparken er endnu en økologisk indsats, så er han mindre interesseret.

- > Borgerens input har karakter af at være en bemærkning og noteres.
- En af de fremmødte spørger ind til om det overhoved giver mening. Han fortæller hvordan der ikke er nogen bundlevende fisk, lægger vægt på forureningen, og siger at når fiskene er tilbage, så kan vi snakke om en nationalpark.
 - > Borgerens input har karakter af at være en bemærkning og noteres.
- Et spørgsmål starter ved en forklaring omkring marine naturnationalparker ved Lillebælt og Øresund, og spørger til hvad forskellen er ift. en nationalpark.
 - > Jane (NST) svarer at naturnationalparker har et særligt fokus på natur og kun ligger på statslig eller offentligt ejede arealer. Deres primære fokus er at skabe bedre forhold for naturen. I en nationalpark er formålet meget bredere, herunder friluftsliv, erhverv, turisme, natur osv.
- En borger der er kommet fra Agersø, slår et slag for at man skal se nationalparken som en mulighed. Noget der måske kan være en hjælp, en løftestang for at få rådet bod på nogle af de problemer der er i området, blandet andet forureningen. Især hvis man sidder i en position som erhvervsdrivende, og er bekymret for hvad det vil betyde er det vigtigt at man spiller med afslutter hun.
 - > Borgerens input har karakter af at være en bemærkning og noteres.
- En lodsejer fra Omø er bekymret for dyre og fuglelivet, og er i tvivl om hvor meget gavn en nationalpark kan gøre for naturbeskyttelsen. Hun hentyder til at der skal være en balance, mellem de mange rekreative initiativer og naturbeskyttelsen.
 - > Borgerens input har karakter af at være en bemærkning og noteres.

Claes benytter muligheden til afsluttende at slå et slag for nationalparker som en løftestang. Han fortæller hvordan nationalparken i samarbejde med Københavns Universitet og Globe Institute har været med til at igangsætte et projekt kaldet Ledreborg Landskabslaboratorie hvor der bliver forsket og eksperimenteret med nye dyrkningsformer. Den slags kan tiltrække ekstra finansiering gennem fonde. Han understreger også endnu en gang og tilslutter sig den fremmødte fra Kongernes Nordsjælland om at opfordrer borgerne til at engagerer sig.

Spørgerunden afsluttes med opfordring til at komme med flere input via den 'Din mening-folder' som kan udfyldes og afleveres ved udgangen. Der lægges vægt på at dette vil være en stor hjælp ift. at få en forståelse af hvor mange tilhængere der er.

Claes bliver hængende så de fremmødte borgere kan henvende sig til ham hvis de har yderligere spørgsmål.

9. Øvrige kommentarer og stemninger

Der indledes herefter til helt åben debat. Debatten præges af bekymringer af teknisk karakter ift. restriktioner som nationalparken kan medføre, samt de nuværende miljøproblemer, men også af borgere som udtrykker begejstring og understreger mulighederne i en nationalpark.

- En borger remser de mange restriktive udpegninger op, som stiller krav i området og spørger til hvilke restriktioner nationalparken vil medføre
- I samme omgang spørger han til hvorfor snakken om nationalparken kommer oveni trepartsforhandlingerne, det er ikke til at holde styr på og forvirrer afslutter han

- > Jane (NST) svarer først og fremmest at det er en politisk beslutning, og at der ikke umiddelbart er en forklaring på hvorfor det lander oveni i en proces omkring grøn trepart. De har ikke nogen direkte sammenhæng udover at de dækker det samme område og at den lokale grønne trepart også heder Smålandsfarvandet. Hun anerkender at det skaber forvirring, men sådan er det.
- > Ift. spørgsmålet om udpegninger forklarer Jane (NST) at det ikke medfører flere restriktioner. Nationalparken medfører heller ikke at de andre udpegninger bliver sløjfet. Jane (NST) anerkender at der tidligere har været lovgivning hvor man i starten ikke troede det ville få konsekvenser f.eks. §3 beskyttet natur, men hvor det viste sig senere at det havde det. Dog kan der ikke gives nogen garanti for hvad det vil betyde på sigt f.eks. inden for 30-40år hvis en politiker f.eks. mener at nationalparker pludselig skal være noget andet end de er i dag. Jane (NST) nævner at hendes personlige holdninger er at der nok er andre ting der har større betydning ift. at give restriktioner. F.eks. Grøn Trepart og anden miljølovgivning i øvrigt. Hun tror ikke at nationalparken vil give restriktioner på sigt.
- En naturvejleder fra Næstved Kommune kommer med nogle motiverende ord. Han udtrykker stor opbakning til projektet og synes det er godt fundet på, han havde dog ønsket at der var tale om en naturpark. Han synes også at en nationalpark er godt, noget de kan være fælles om i området og noget man kan lægge en indsats i og blive stolt af. Han mener det er en mulighed for at få ændret på de ting der er en udfordring med i dag.
- En borger følger op på den forrige bemærkning, og mener også at der kunne have været mere behov for en naturnationalpark. Han spørger om det er muligt at ændre det fra en nationalpark til en naturnationalpark
 - > Jane (NST) svarer at naturnationalparker kun er på statens arealer, og at staten ejer meget lidt af området
 - > Christian (Urland) tilføjer dog, at hvis det er naturen og miljøforbedringer der er i fokus og vigtigt for folk, så kan borgerne gøre rigtig meget få at skubbe det i den retning, ved at deltage aktivt og komme med input.
- En bemærkning fra en borger spekulerer i at nationalparken skal laves så politikere kan klappe sig selv på skulderen uden at det har gjort en reel forskel for havmiljøet.
 - > Bemærkningen noteres, og mikrofonen går videre
- En borger giver udtryk for at en del af bekymringen bunder i de mange begrænsninger der i forvejen er og frygten for at der kommer flere. Samtidig mener han at der er en problematik i de planmæssige udpegninger overfor det praktiske kendskab til områderne. Det bremser udviklingen af f.eks. kystsikring og han mener at der mangler sund fornuft i planlægningen.
- Et andet spørgsmål går på at der ifølge den spørgende er meget der binder området sammen allerede, når man kigger ud på kysten. Der spørges til hvordan man tænker at området kan hænge sammen på en anden måde ifm. en nationalpark
 - > Jane (NST) svarer at det er noget af det fageksperterne skal hjælpe med at undersøge. De skal bl.a. hjælpe med at sige hvad der er kendetegnene for området, hvad er de fælles fortællinger og hvad er de kulturhistoriske ting der går igen. Det bliver afsøgt i løbet af efteråret.

Jane (NST) kommer med en opfølgende bemærkning oven på en række spørgsmål hvor det beskrives hvordan nationalparken kan være en fælles indgang til f.eks. myndigheder hvis der er nogle problemer man kæmper med i området.

- En lodsejer fortæller at han har haft mange problemer med folk der trænger ind på hans grund, og i nogle tilfælde har det omfattet hærværk. Samtidig giver han udtryk for at der er mange dagsordener han skal

påvirkes af, herunder Grøn Trepert og nu nationalparken. Derfor opfordre han til at man tænker over at der grænser for hvad hvor meget lodsejerne kan og vil deltage i. Han afslutter med at foreslå at man blot kan lave en afstemning i lokalet for at se om der er opbakning.

Christian (Urland) følger op og opfordrer til at man i hvert fald udfylder 'Din mening-folderen' som alle deltagende har fået udleveret. Deri kan man give sin mening til kende.

- En begejstret borger synes det lyder rigtig godt. Det der tiltaler hende er at nationalparken ligger op til samarbejde mellem kommuner om et fantastisk område. Hun mener samtidig at nationalparken kan hjælpe med at få sat en stopper for den nuværende forurening.
- En lodsejer sætter fokus på de manglende fisk i havet samt problemer med en skarvkoloni. Han mener at der er hjemmel til at regulere skarven i området, men at Naturstyrelsen har afvist det. Han er ikke imod nationalparken, men forstår ikke hvorfor der er interesse i at etablere den.
- Endnu en borger tilslutter sig bekymringen om hvilke restriktioner nationalparken med tiden kan medføre. Han nævner dog også at han ikke synes at fokuset skal ligge på at få lukket Stignæsøværket, det mener han nok skal blive lukket uanset.
 - > Borgerens input har karakter af at være en bemærkning, som er nævnt mange gange og noteres.
- En borger supplerer og forestiller sig at en nationalpark kunne inspirere kommunerne til at handle på de problemer der omkring forurening, og opfordrer folk til ikke at stemme på de politikere der ikke vil gøre noget ved problemerne
- En borger tilslutter sig de positive bemærkninger og motiverer ved at pege på det gode omdømme andre nationalparker har fået.
- Der bliver spurgt til om lodsejere får mulighed for at stemme ja eller nej inden der skal tages en politisk beslutning.
 - > Jane (NST) svarer at det er ikke besluttet endnu. Styregruppen beslutter hvordan processen skal være lokalt. Den endelige plan som miljøministeren ender med at lave, skal i 16 ugers høring, så der kan man komme med sin bemærkninger og indsigelser.
- Den fremmødte borger fra Kongernes Nordsjælland opfordrer igen til at deltage aktivt. Han peger på at der bliver sagt at styregruppen bestemmer, så efter hans mening handler det om at påvirke styregruppen alt hvad man kan. Det lykkedes i Kongernes Nordsjælland. Han afslutter med at sige at borgerne ikke kan forhindre nationalparken men de kan få indflydelse.
- Der kommer endnu et spørgsmål om mulige restriktioner som nationalparken medfører.
 - > Jane (NST) understreger at nationalparken ikke har nogle retlige konsekvenser, men at det kan bruges lokalpolitisk til at forhindre visse ting.
- En sommerhusejer sætter igen fokus på eventuelle restriktioner, for ham handler det om spildevandssløsninger i sommerhusområder der ikke er kloakerede. Han er bekymret for restriktioner der kan komme senere, hvis politikere eventuelt vil lave symbolpolitik ifm. et valg.
 - > Jane (NST) understreger at nationalparken ikke har nogle retlige konsekvenser, heller ikke ift. spildevand.

10. Afslutning

Christian (Urland) opsummerer mødet og takker for de mange engagerede bidrag. Han opfordrer til at udfylde 'Din mening-folderen' der er delt ud til alle deltagende og inviterer til at man fortsætter dialogen ved plancherne, hvor Line og Jane (NST) vil stå til rådighed.

Din mening-folderen

153 deltagere har besvaret den udleverede folder.

Ud fra spørgsmålet: 'I hvor høj grad mener du, at en nationalpark i Smålandsfarvandet kan skabe positive muligheder for området? Sæt kryds.' Hvor man kan besvare slet ikke, i lav grad, hverken eller, i høj grad, eller i meget høj grad ser besvarelsenerne således ud:

109 er overvejende positive (Mellem 'hverken eller' og 'i meget høj grad'), svarende til 71%

28 er overvejende negative (Mellem 'slet ikke og 'hverken eller'), svarende til 18%

16 er overvejende neutrale (x ved 'hverken eller' eller delvist udfyldt), svarende til 11%

Faglige overvejelser bag det overnævnte program

Programmet har været tilrettelagt, således at der har været flere muligheder for at videregive information om den kommende forundersøgelse samt indgå i dialog med de fremmødte borgere på forskellige måder, for således at imødekomme borgeres forskellige ønsker og behov for dialogformer. Den indledende og afsluttende, uformelle dialog ved plancherne gav mulighed for at borgere, som havde opklarende spørgsmål eller på anden vis ønskede at indgå i dialog med sekretariatet, uden at skulle stille spørgsmålet foran hundredevis af andre borgere, også havde mulighed for at komme til orde. De borgere, som gerne ville tale foran mange lyttende som en del af det formelle program, fik overdraget mikrofon under flere spørge- og debatrunder indlagt i programmet og dermed mulighed for at indgå i den officielle debat samt få ført deres spørgsmål til referat. 'Din Mening-folderne' gav tillige mulighed for at alle fremmødte borgere kunne give deres input og holdninger til kende på skrift, og data fra alle besvarelser vil blive indarbejdet i den afsluttende rapport for forundersøgelsen. Folderne lå klar på alle stole ved ankomst, og moderator Christian Achermann (Urland) gjorde undervejs opmærksom på dette og opfordrede alle til at udfylde 'Din mening-folderen', inden de gik hjem. Dertil blev de fremmødte borgere oplyst om muligheden for at skrive til sekretariatets brevkasse, hvis de har yderligere spørgsmål eller kommentarer imens forundersøgelsen forløber. Ved både at give mulighed for uformel dialog, formel dialog, skriftlige input samt efterfølgende digitale henvendelser til brevkassen, har Naturstyrelsen således forsøgt at sikre god inddragelse af de lokale borgere i forundersøgelsesområdet under informationsmøderne.

Mødet filmes og gøres tilgængeligt på www.danmarksnationalparker.dk/smaalandsfarvandet

TV2 Øst var ligeledes til stede.